

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/593/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812206319
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5812206319.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/155/2012-26 zo dňa 28. augusta 2013, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh žalobcu na zaplatenie náhrady majetkovej škody vo výške 125,00 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 271,07 eur (výrok I.). Žalovanej náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

Rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania súd nemal preukázané tvrdenia žalobcu, žeby postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní sp. zn. 1Er/833/2011 v súvislosti so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Ako vyplynulo z vykonaných dôkazov, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu bola súdu doručená dňa 07.09.2011. Síce v tom čase účinné ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (zák. č. 233/1995 Z. z.) určovalo povinnosť súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od doručenia jeho žiadosti, no táto lehota neplatila v prípadoch kedy išlo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, teda o vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. V danom prípade preto exekučný súd nemal povinnosť rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní, keďže exekúcia bola navrhovaná na podklade rozhodcovského rozhodnutia. Súčasne je z uvedeného exekučného spisu zrejmé, že exekučný súd vzhľadom na povahu veci konal bez zbytočných prieťahov. Po obdržaní žiadosti súdneho exekútora vykonával nevyhnutné úkony smerujúce k rozhodnutiu veci, konkrétne dňa 20.10.2011 vyžiadal od rozhodcovského súdu potrebný spis a po jeho dôjdení dňa 28.10.2011 rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zo dňa 07.11.2011, ktoré zástupca žalobcu prevzal dňa 28.11.2011. Uznesenie následne nadobudlo právoplatnosť dňa 14.12.2011, ktorým dňom bola s konečnou platnosťou v primeranej dobe troch mesiacov od podania žiadosti súdneho exekútora odstránená právna neistota žalobcu v danom exekučnom konaní. Súd tak v tejto veci nemal prikázané, že by zo strany tunajšieho súdu v dotknutom exekučnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu v tom zmysle ako bol vyššie charakterizovaný. Ak potom nebolo preukázané splnenie už prvej najpodstatnejšej podmienky pre založenie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, nebolo potrebné sa zaoberať skúmaním ďalších dvoch podmienok.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a žalovanej ako účastníčke v konaní úspešnej nepriznal náhradu trov konania, pretože jej účasťou v konaní žiadne nevznikli.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 O. s. p.: 1/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, 2/ rozhodoval vylúčený sudca, 3/ súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, 4/ neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, 5/ na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, 6/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a 7/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V bližších dôvodoch uviedol, že ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie základného práva žalobcu na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie ust. § 114 ods. 2 O. s. p., osobitne to platí za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Porušením kontradiktórnosti konania trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k žalobe žalovaný vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd žalobcovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať.

Žalobca ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť vyjadriť sa. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Ďalej tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, čím bolo porušené právo žalobcu na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátu.

V ďalšom poukázal na ust. § 15 O. s. p. a teda, že žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove a na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovania práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

V konkrétnostiach uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že žalobcom tvrdený nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieťahy v konaní a nerozhodol o návrhu žalobcu v zákonnej lehote. Ako je zrejmé, nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zločkami nesprávneho úradného postupu. V napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z

dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) ako aj dôvodov podľa § 212 ods. 3 O. s. p. a po preskúmaní rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1, 2 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predovšetkým či nedošlo postupom súdu k odňatiu možnosti niektorému z účastníkov konať alebo či súd vykonal dokazovanie spôsobom vyplývajúcim z príslušných ustanovení O. s. p. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že konanie pred súdom prvého stupňa keď v zmysle ust. § 115a ods. 2 O. s. p. vo veci nenariadil pojednávanie, bolo postihnuté vadou uvedenou v § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. spočívajúcou v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom a zároveň vykonal dokazovanie v rozpore s ust. § 122 a § 123 O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní, kde je účastníkovi umožnené predkladať návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonanému dokazovaniu, k tvrdeniu protistrany, právo záverečnej reči a podobne.

Odvolacia námietka žalobcu, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je teda dôvodná. Okresný súd tým, že rozhodol bez nariadenia pojednávania, zaťažil konanie vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na túto vadu je krajský súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti.

Ust. § 115a O. s. p. umožňuje súdu rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania v drobných sporoch. Je nepochybné, že súdná vec, vzhľadom na predmet konania, ktorý nepresahuje sumu 1.000 eur, je považovaná za drobný spor (§ 200ea O. s. p.). Nie vždy, ale rozhodnutie veci bez nariadenia pojednávania prichádza do úvahy.

Citované ustanovenie bolo zaradené do Občianskeho súdneho poriadku v súvislosti so snahou zrýchliť a zefektívniť konanie, keď bola súdu daná možnosť, nie povinnosť, rozhodovať aj bez nariadenia pojednávania za splnenia zákonom stanovených podmienok.

Základom pre rozhodnutie súdu v takomto prípade sú zhodné (nespochybené) listinné dôkazy predložené účastníkmi konania, na základe ktorých súd rozhodne, po oboznámení sa s nimi, bez toho, aby sa nimi vykonávalo dokazovanie v zmysle § 120 a nasl. O. s. p. Akákoľvek pochybnosť o týchto dôkazoch predpokladá spornosť nároku, čoho dôsledkom nepochybne musí byť jeho odstránenie tým, že súd umožní účastníkovi sa k týmto vyjadriť. Je preto vylúčené aby rozhodnutie bolo založené na listine, ktorú účastníci nepredložili, nemali vedomosť o tom, že túto súd v konaní posudzoval a nemali sa k nej možnosť vyjadriť.

Z napadnutého rozsudku pritom vyplýva, že okresný súd vykonal dokazovanie, a to oboznámením sa s exekučným spisom sp. zn. 1Er/833/2011 a svoje rozhodnutie založil iba na skutočnostiach zistených z tohto spisu. Takto vykonané dokazovanie je v rozpore so zásadami vykonania dokazovania stanovenými ust. § 122 a nasl. O. s. p. a nemohol potom súd vychádzať z obsahu exekučného spisu, ktorý nebol

súčasťou listín predložených žalobcom spolu s podaním žaloby vo veci samej a zároveň nebol ani obsahom podaní žalovanej (ktorá sa vo veci ani nevyjadrila a nijako nespochybnila skutkové tvrdenia uvedené v žalobe).

Z vyššie uvedených zistení vyplýva, že okresný súd konanie zaťažil vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a postupom okresného súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Preto z uvedených dôvodov krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Povinnosťou okresného súdu bude vo veci nariadiť pojednávanie a po vykonaní dokazovania postupom súladným s príslušnými ustanoveniami O. s. p., vo veci opätovne rozhodnúť. Súčasne okresný súd zároveň rozhodne aj o trovách odvolacieho a prvostupňového konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.